

CircusRonaldo

De Standaard/dS Weekblad: Antwerpen - 13 Okt. 2018

Pagina 16

Las Vegas gaat zijn verkrachtingszaak onderzoeken. Maar vooral: hoofdsponsor Nike is 'ernstig bezorgd'. En naar geld luistert Cristiano Ronaldo wel degelijk. Wankelt het merk van 1 miljard? 'We zijn 2018. Dit is te groot om te passeren.' Steven De Foer

Més que un club' is de slogan van FC Barcelona. Hetzelfde kan gezegd worden van Real Madrid of Bayern München. Méér dan clubs, instituten.

Ook spelers zijn groter dan zichzelf. Lionel Messi, voor velen de beste aller tijden, heeft wel het charisma van een boekhouder. Dan is Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro boeiender. CR7, dat zelfingenomen letterwoord alleen. De rijkste, de knapste, de arrogantste, en de beste of op één na beste. De Portugees verhoudt zich tot de Argentijn zoals de Stones tot The Beatles. Meer rock-'n-roll. Het heeft de armeluiszoon uit Madeira tot de rijkste voetballer ter wereld gemaakt, en tot de spilfiguur van een zakelijk imperium.

Duikt daar plots Kathryn Mayorga op, een voormalige schooljuffrouw uit Las Vegas die zegt dat CR7 haar in 2009 verkracht heeft. Bij de eerste berichten reageerde de voetbalwereld nog schouderophalend. Maar naarmate de details aan het licht komen, begint de nv Ronaldo te daveren op haar grondvesten. Want de beschuldiging gaat niet om handtastelijkheden, maar om een ruwe, anale verkrachting waarvoor de Portugese superster aan zijn slachtoffer zwijggeld heeft betaald. In het #MeToo-tijdperk is zoiets geen kattenpis. De politie in Las Vegas heeft een strafonderzoek geopend. De voetbalster riskeert levenslang.

Save the Children

Nike, waarmee hij in 2016 een contract voor het leven sloot voor bijna 1 miljard euro, is 'ernstig bezorgd'. EA Sports, van de populaire Fifa-voetbalgame, haalde zijn gezicht eerst van zijn website, om het na protesten terug te plaatsen.

'Dat geschipper is te begrijpen', vindt Jos Verschueren, directeur sportmanagement bij de VUB. 'Schrijven die bedrijven hem te snel af en loopt de zaak met een sisser af, dan slachten ze de kip met gouden eieren. Maar blijven ze hem te lang steunen, dan krijgen ze dat als een boemerang in hun gezicht. Ik weet zeker dat crisisspecialisten daar 24 uur per dag klaarstaan om onmiddellijk te kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen.'

Save the Children, waarvan Cristiano Ronaldo ambassadeur is, was duidelijker. 'Wij zijn geschokt door het nieuws en willen zo snel mogelijk klaarheid.' De Portugese bondscoach riep het idool van de natie niet op voor enkele interlands.

Juventus, de Italiaanse topclub die de superster deze zomer voor 100 miljoen euro overkocht van Real Madrid, ging lelijk de mist in. Toen nummer 7 zaterdag tegen Udinese scoorde, twitterde de club dat hij een toegewijde prof is, en dat de beschuldigingen van lang geleden dateren. 'Wat een boodschap', zegt Verschueren. 'Hoe beter je speelt, hoe minder ernstig wij de beschuldiging nemen dat je een vrouw verkracht hebt.'

De Italiaanse sportpers reageert verdeeld. 'Sterker dan de smeerlapperij', kopte Tuttosport op zijn frontpagina na zijn puike prestatie tegen Udinese. Voor deze krant is de affaire 'een loutere beschadigingsoperatie'. La Gazzetta dello Sport is genuanceerder, en Corriere dello Sport neemt de beschuldigingen ernstig.

Football Leaks

Het verhaal is uitgebracht door het Duitse Der Spiegel, een kwaliteitsblad dat zich nooit op sensatie laat betrappen. Het baseerde zich op een massa documenten van klokkenluidersforum Football Leaks: medische rapporten, politierapporten, e-mails en de geheimhoudingsovereenkomst die Mayorga in 2009 tekende in ruil voor een schadevergoeding van 375.000 dollar.

Nu hebben ze Mayorga ook kunnen bewegen tot een uitgebreid interview - ondanks de overeenkomst. 'Ik heb het destijds ondertekend omdat ik bang was en me machteloos voelde', zegt ze. Hij was zo beroemd, had zulke intimiderende adviseurs, en zij had alleen een onervaren tweederangsadvocate. De verkrachting heeft ze psychisch nooit achter zich kunnen laten. Volgens haar moeder stort ze in als ze het gezicht van haar verkrachter op een reclamebord ziet. Zelfs in psychotherapie mag ze de naam van de dader niet vermelden, volgens de overeenkomst.

Mayorga's verhaal klinkt overtuigend, en gedetailleerd. Cristiano Ronaldo, 24 toen, was op vakantie in Las Vegas, met zijn schoonbroer en zijn neef. In een chique club hadden ze staan dansen met enkele schoonheden, onder wie Kathryn Mayorga. Zij was de dochter van een brandweerman, die modellenwerk combineerde met een baantje in de club: met andere knappe meisjes plezier maken bij de ingang, om klanten te lokken. Paparazzi maakten foto's van haar met de superster op de dansvloer.

Zonder glijmiddel

Na afloop nodigden de Portugezen de meisjes uit om verder te feesten in hun penthouse in het Palms Casino Resort. Verschillende meisjes doken er, met hun feestjurk aan, in de jacuzzi met uitzicht op de stad. Mayorga wilde haar jurk niet verknallen en kreeg een bikini te leen. Ronaldo wees haar de weg naar de badkamer, maar kwam haar achterna. Volgens haar stond hij daar opeens, met een erectie, en drong hij erop aan dat ze hem zou aftrekken of pijpen. Mayorga zegt dat ze dat weglachte, 'ik vond zijn gedrag zielig, en dat voor zo'n ster'. Hij zei dat hij haar wilde laten gaan als ze hem een kus gaf. Toen ze dat deed, zou hij haar in zijn slaapkamer hebben getrokken. Toen ze zich oprolde en haar vagina met haar hand afschermde, verkrachtte hij haar anaal - zonder condoom of glijmiddel. Hoewel zij bleef tegenspartelen en zeggen dat ze dit niet wilde. Na afloop zou hij met een schuldige blik gezegd hebben: 'Ik ben 99 procent een goede jongen en 1 procent slecht'.

Mayorga was volgens een vriendin zichtbaar van slag. Ze ging naar huis en deed enkele uren later aangifte bij de politie. Uit een

medisch onderzoek bleek dat ze verwondingen had aan het rectum. Na weken onderhandelen draaide het uit op een 'regeling'. En als we Mayorga en haar huidige advocaat mogen geloven, werd er wel meer 'geregeld'. De jurk en het slipje die ze aan de politie als bewijsmateriaal gaf, zijn vandaag foetsie, net als haar verklaring van toen.

'Zelfpromotie'

Dat Mayorga vandaag alsnog publiek gaat met haar verhaal, heeft meerdere redenen. Er is het lek van Football Leaks, anderhalf jaar geleden al - zonder details - uitgebracht door Der Spiegel. Daarnaast heeft ze een nieuwe advocaat met veel meer ervaring. En door #MeToo beseft ze dat machtige mannen niet onaantastbaar zijn. Mayorga vraagt zich af of zij de enige was. De advocaat zegt dat er al drie andere vrouwen hem hebben gecontacteerd, met gelijkaardige ervaringen.

De ster van Juventus ontkent niet dat hij seks heeft gehad met de jonge vrouw, maar beweert dat het met wederzijdse toestemming was. Op Twitter bagatelliseert hij het als 'fake news'. 'Ze willen zichzelf promoten door mijn naam te noemen, dat hoort erbij.'

Fake news? Der Spiegel citeert uitgebreid uit sms'jes met zijn advocaat destijds, overleg met zijn team over hoeveel ze zullen betalen om haar de mond te snoeren. Ronaldo vond 950.000 dollar overdreven, het werd 375.000: ongeveer zijn weekloon bij Real Madrid. Intussen ronselen zijn moeder en zus steun voor hem met de hashtag #gerechtigedvoorCR7.

Het kamp van de voetbalster probeert Mayorga's geloofwaardigheid in twijfel te trekken. Tegen betaling met andere sexy jonge vrouwen rondhangen in clubs om zo klanten te trekken, is dat geen bedenkelijk beroep? (Nee, zegt ze zelf, het is een normale job in Las Vegas, uitgaan met vriendinnen en ervoor betaald worden.) En als je je in een badkamer omkleedt en een kerel die je niet wil dringt zich aan je op, schreeuw je toch moord en brand? (Nee, zegt zij, het was te gênant.)

'Het was ruw en ze riep nee'

Verkrachting is hoe dan ook verkrachting. En hij heeft het volgens Der Spiegel ooit volmondig toegegeven. Bij de overeenkomst werd een ondervraging van Ronaldo gevoegd met zijn versie van de feiten. Die is, zoals te verwachten, vergoelijkend. In de documenten van Football Leaks zit echter ook een eerdere, spontane versie waarin de Portugees onomwonden toegeeft dat hij haar 'langs achteren had gepakt' (omdat ze langs die kant 'beschikbaar' was), dat het 'ruw was en zes of zeven minuten duurde' en dat zij ondertussen 'verschillende keren stop en nee zei'.

Mayorga en haar nieuwe advocaat, de ervaren strafpleiter Leslie Mark Stovall (65), hebben nu een klacht ingediend. In de staat Nevada lachen ze niet met verkrachting. De verjaringstermijn is er twintig jaar, de maximumstraf levenslang - met ten vroegste na tien jaar kans op voorwaardelijke invrijheidstelling.

Het is ver van zeker dat de rechtbank een strafvordering tegen de voetbalster ooit ontvankelijk zal verklaren, vanwege de overeenkomst. Traditioneel zien Amerikaanse rechters zo'n overeenkomst als bindend, maar er zijn omstandigheden waardoor het contract nietig kan worden verklaard. Dat het slachtoffer psychisch niet zichzelf was, en overdonderd werd door de tegenpartij, kan de geldigheid van haar toestemming aantasten.

Der Spiegel beschrijft het team van peperdure topdeskundigen in schadebeperking dat Ronaldo aantrok. Er was ook een privédetective, die als ex-politieagent in Las Vegas veel inside-informatie had, en Mayorga zo opvallend schaduwde dat het op intimidatie leek.

Stovall wil ook de advocaten van Ronaldo dagvaarden omdat ze het dossier hebben gemanipuleerd. 'Een misdrijf verbergen is ook een misdrijf', zegt hij. De vroege schriftelijke verklaring van de speler over het 'nee' en 'stop' zeggen, die in de definitieve versie drastisch ontmiind werd, kan daarbij cruciaal zijn.

Voor Europeanen is het sowieso bizar dat ook bij een ernstig misdrijf de partijen van vervolging kunnen afzien door een financiële schikking te treffen. Worden rijke mensen - zoals Donald Trump, die aldus de dans ontsprong in tientallen dossiers van oplichting - daardoor niet straffeloos? Ook dat punt wil Stovall maken. Mayorga heeft er kennelijk goede moed op. Immers, als de rechter oordeelt dat er geen reden tot vervolging is, riskeert ze dat ze zélf haar schadevergoeding moet terugbetalen wegens het breken van haar stilzwijgen, met een flink boetebeding.

Polanski achterna?

Wat als Ronaldo ooit effectief gedagvaard wordt? De VS hebben uitleveringsverdragen met de meeste Europese landen. Alleen Portugal zal waarschijnlijk weigeren hem uit te leveren. Maar moet CR7 dan gaan leven zoals filmregisseur Roman Polanski, voortdurend uitkijkend waar hij zich begeeft?

En wat met zijn contract met Juventus? Volgens Jan-Cees Butter, die een themanummer van het voetbaltijdschrift Hard gras volschreef over de tovenaars op noppen, zal die op de onvoorwaardelijke steun van zijn club kunnen rekenen. Het lot van de Portugees vertaalt zich rechtstreeks in de beurswaarde van de club. Daags na het eerste artikel in Der Spiegel zakte die met 10 procent. 'Niet dat dat zó dramatisch was, de winst die de club enkele weken eerder maakte toen het contract werd afgerond, was groter.'

Los van de verkrachtingszaak heeft Juventus een gouden zaak gedaan met de aankoop. 100 miljoen lijkt gigantisch veel geld voor een speler van 33 jaar. 'Maar dit is Cristiano Ronaldo', zegt Butter. 'De grootste atleet onder de voetballers, met een ijzeren zelfdiscipline. Als er iemand is die zelfs tot zijn 38 aan de absolute top kan blijven, dan is hij het wel. Hij is erop gebeten om ook met Juventus de Champions League te winnen.' De aankoopprijs is na enkele maanden trouwens al zo goed als terugverdiend met de verkoop van truitjes en andere merchandising.

'En Juventus mag dan de Oude Dame genoemd worden, de club trekt zich sowieso weinig aan van haar reputatie. Omkoping, doping, noem maar op, prijzen voor ethiek heeft ze nooit gewonnen.'

100 miljoen per jaar

Van één ding mag Ronaldo zeker zijn: aan de bedelstaf zal hij niet eindigen. Zijn vermogen wordt op meer dan een half miljard euro geschat. Volgens zijn manager, Jorge Mendes, wordt hij de eerste sportman die één miljard waard is. Het levenslange contract met Nike, voor zo'n 22 miljoen per jaar euro, volstaat daarvoor op zich.

Maar zijn imperium is op veel meer gebouwd. Tel even mee - met dank aan Jan-Cees Butter en sporteconoom Wim Lagae van de Leuvense universiteit. Bij Juventus verdient hij een jaarsalaris van 30 miljoen euro. Daar komen enorme premies bovenop. In een uiterst succesvol jaar zoals 2017 bij Real, liepen die bonussen op tot 20 miljoen.

Daarnaast zijn er de sponsorcontracten. De gigadeal met Nike, maar ook een reeks kleinere met Toyota, Samsung, Armani, Herbalife (vervangingsmaaltijden), Clear (shampoo), Tag Heuer (horloges), Banco Espirito Santo, EA Sports (games). Samengeteld nog zo'n 10 miljoen per jaar.

Een groeiende derde poot vormt CR7, naar zijn initialen en rugnummer. Dat is zijn persoonlijke merk, vergelijkbaar met Air Jordan (Michael Jordan) en Livestrong (Lance Armstrong). Het gaat om licentie-overeenkomsten met bedrijven die onder meer ondergoed, luxesneakers, parfum, beddengoed en sportscholen op de markt brengen. Ook Ronaldo's eigen museum op Madeira, waar hij geboren werd, valt onder CR7, en last but not least is er de CR7-hotelketen. Er zijn al CR7-hotels in Funchal (Madeira) en Lissabon, in 2020 openen Madrid, Marrakech en New York de deuren, een jaar later het grootste en meest luxueuze, in Parijs. Met dat laatste project alleen al is een investering van 60 miljoen euro gemoeid. Voor Ronaldo wordt de opbrengst van CR7 geschat op tussen de 10 miljoen en 30 miljoen per jaar.

En dan is er nog een extraatje dat hij dankt aan zijn populariteit op sociale media. Met ruim 120 miljoen volgers is hij de absolute kampioen op Facebook, terwijl hij op Instagram alleen popster Selena Gomez moet laten voorgaan. Op Twitter blijft hij hangen op de achtste plaats - de hoogst genoteerde sportheld.

Dat streelt ongetwijfeld zijn ego, maar het levert ook andermaal een bom geld op. Bedrijven die zichzelf graag zien verschijnen op zijn Instagrampagina, betalen daarvoor 336.000 euro per foto.

Op jaarbasis betekent dat in totaal een inkomen van meer dan 100 miljoen euro. Daarvoor kun je veel mensen in dienst nemen - of afkopen.

Oscar en Tiger

Wim Lagae van de KU Leuven noemt CR7 zonder concurrentie het grootste icoon in de sportmarketing. 'Hij overstijgt zelfs de grote polarisering tussen fans van Barcelona en Messi enerzijds en van Real (of nu Juventus) anderzijds. Daarom kan hij probleemloos op Nike-schoenen blijven spelen, ook al spelen zijn teams met concurrent Adidas.' Een reus dus, maar als reuzen vallen, gebeurt dat met een oorverdovende dreun.

Lagae vraagt zich af wat het kantelmoment zal zijn waarop ze bij Nike zeggen: dit kunnen we niet meer accepteren. 'Ze hebben ervaring in zulke beslissingen. Met Oscar "Blade Runner" Pistorius, die zijn vriendin vermoordde, was de breuk duidelijk en definitief. Met Tiger Woods, die overseks was, konden ze de relatie een poosje op een laag pitje zetten om ze bij zijn berouwvolle comeback te heractiveren.'

Wat nu aan het gebeuren is, doet Lagae eerder terugdenken aan Lance Armstrong. 'Die was een van de gezichten van Nike, de ambassadeur van Livestrong, hét uithangbord van zijn sport, maar met een levensverhaal dat op een Hollywoodfilm leek. En welbespraakt ook: er werd hem al een bloeiende politieke carrière voorspeld.'

Toen het Amerikaanse antidopingagentschap Usada zijn rapport publiceerde over jarenlang georganiseerd gebruik van verboden middelen bij Armstrongs team, twijfelde Nike een volle week over zijn beslissing. 'Hij was een van de vijf grootste sportambassadeurs ter wereld. Maar uiteindelijk lieten ze hem vallen. Niemand is nog onaantastbaar vandaag. Een goed verhaal hebben, authentiek overkomen is voor sponsors belangrijker dan ooit. Ze komen niet meer weg met een wollig statement, op sociale media worden ze meteen onder druk gezet. Zoals Coca-Cola mocht ondervinden tijdens de Olympische Spelen in het Russische Sotsji: wat vinden jullie nu echt van holebirechten? Beken eens kleur!'

Morele clausule

Zijn grote merken ethischer geworden? Dat is wellicht een naïeve gedachte. Maar ze maken wel voortdurend kosten-batenanalyses. Enkele maanden geleden besliste Nike om van Colin Kaepernick een uithangbord te maken. Kaepernick is de quarterback die uit onvrede met het viseren van zwarten door de Amerikaanse politie weigerde recht te staan voor het Amerikaanse volkslied. Trump noemde hem een landverrader, geen club wil hem nog in dienst nemen.

'Bij Nike zijn ze niet over één nacht ijs gegaan', zegt Wim Lagae. 'Dat oerconservatieve Vietnamveteranen hun Nike-spullen in brand steken en dat op sociale media posten, weegt niet op tegen de vele tieners die sympathiseren met een outsider die door Trump wordt uitgemaakt vanwege zijn principes.'

Hoeveel potentiële klanten blijven Cristiano Ronaldo trouw als het nieuws verder gist, en hoeveel zullen er meer en meer afstand nemen? Nike zal het zorgvuldig afwegen en desnoods het levenslange contract opzeggen. Er is ongetwijfeld een 'morele clausule' gestipuleerd.

Of geniet in de machowereld die het voetbal is, een mannelijke ster veel langer van het voordeel van de twijfel dan in de culturele

sector? 'We zijn 2018. Dit is te groot om te passeren, in om het even welke sector.'

Steven De Foer

Copyright © 2018 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden